UKREPI OB NESREČI:

- ohranite mirno kri;
- preden karkoli storite, pokličite 112;
- hitro preglejte plazovino, predmetov ne odstranjujte;
- odkopljite delno zasute;
- s plazovno žolno iščite ponesrečence;
- s plazovno sondo natančno določite mesto zasutja;
- pazljivo odkopljite zasutega in mu očistite dihalne poti;
- nudite prvo pomoč, pri tem ravnajte, kot da je zasuti hudo poškodovan.

KO KLIČETE NA ŠTEVILKO 112, POVEJTE:

- KDO kliče, KAJ se je zgodilo, KJE se je zgodilo, KDAJ se je zgodilo, KOLIKO je ponesrečencev;

- kakšne so POŠKODBE, kakšne so OKOLIŠČINE na kraju nesreče, kakšno POMOČ potrebujete.

Ob nesreči v gorah pokliči ((112)) 112.eu

Izdala in založila: Gorska reševalna zveza Slovenije, Komisija za reševanje iz plazov
Vsebinska in oblikovna zasnova: Klemen Volontar
Fotografiji: Klemen Volontar
Oblikovanje: Anja Peternelj
Lektoriranje: Veronika Osredkar
Tisk: Medium d.o.o.

Kranj, november 2007

Ob nesreči v gorah pokliči ((112)) 112.eu

SNEŽNI PLAZ NIMA VOZNEGA REDA

Gorska reševalna zveza Slovenije

Komisija za reševanje iz plazov

PRIPRAVA NA TURO:

- pri izbiri cilja upoštevajte telesno pripravljenost udeležencev, vreme in snežne razmere;
- smer gibanja zaradi varnosti prilagajajte razmeram, ne glede na siceršnji potek poti;
- oprema naj bo primerna cilju in razmeram;
- že nekaj dni pred odhodom spremljajte vremenske razmere;
- pustite sporočilo, kam ste namenjeni;
- na pot se odpravite v skupini;
- med potjo preverjajte stopnjo nevarnosti proženja snežnih plazov;
- nevarna mesta prečite v zadostni varnostni razdalji;
- ob hitri vremenski spremembi se odločite za vrnitev.

Evropska petstopenjska lestvica nevarnosti proženja snežnih plazov

OZNAKA STOPNJE	STABILNOST SNEŽNE ODEJE	VERJETNOST/MOŽNOST PROŽENJA SNEŽNIH PLAZOV	PRIPOROČILA/OPOZORILA ZA GIBANJE PO ZASNEŽENI POKRAJINI
① **majhna**	Na večini pobočij je snežna odeja sorazmerno stabilna.	Samo na zelo redkih strmin pobočjih in predvsem ob dodatni obremenitvi; možni so zgolj majhni spontani snežni plazički in osipi.	Na splošno varne razmere, potrebna je običajna previdnost.
② **zmerna**	Na posameznih, dovolj strmih pobočjih je samo zmerno stabilna (ta območja so v Poročilu posebej opredeljena in opisana), drugod pa sorazmerno stabilna.	Predvsem na v Poročilu posebej izpostavljenih pobočjih pri velikih dodatnih obremenitvah (npr. hoja ali smučanje posameznika ali skupine prek takega pobočja, teptalec snega, ipd.). Obsežnejših spontanih plazov še ne pričakujemo.	Glede na upoštevanje in poznavanje lokalno bolj izpostavljenih območij, so razmere na splošno še dovolj varne. Opozorila upoštevajte predvsem na večjih strminah in na pobočjih, katerih podrobnosti so v Poročilu še posebej izpostavljene (orientacija, višinski pas, idr.).
③ **znatna**	Na številnih, dovolj strmih pobočjih je le slabo do zmerno stabilna.	Že pri manjši dodatni obremenitvi na pobočjih, ki so v Poročilu posebej izpostavljena. V nekaterih razmerah je možno lokalno tudi spontano proženje srednje velikih in posamično tudi velikih snežnih plazov.	Potrebne so nekatere dodatne izkušnje in znanja pri presoji pred snežnimi plazovi varnih območij, ki so že delno omejena. Upoštevajte tudi nevarnost snežnih plazov na potencialno ogroženih območjih.
④ **velika**	Ne večini strmih pobočij je slabo stabilna.	Na dovolj strmih pobočjih že pri manjši obremenitvi. Ob določenih razmerah je možno tudi spontano proženje številnih manjših in ponekod tudi večjih plazov.	Potrebne so številne dodatne izkušnje in znanja ter podrobno poznavanje lokalnih razmer pri presoji pred plazovi varnih območij, ki so že zelo omejena. Izogibajte se gibanju prek strmejših pobočij in grap (žlebov) ter njihovih podnožij in zavetrnih strani vzpetin.
⑤ **zelo velika**	Splošna nestabilnost snežne odeje.	Pričakujemo lahko številne srednje velike in mnoge velike spontano utrgane plazove, med njimi tudi tiste v zmernih strminah.	Gibanje v takih razmerah je na splošno zelo oteženo, zato ga odsvetujemo. Omejeno je le na položnejša območja, ki so vdovolj odmaknjena od ustaljenih poti snežnih plazov.

(*VIR*: http://www.arso.gov.si/vreme/napovedi%20in%20podatki/snegraz.html)

NUJNA OPREMA:

- plazovna žolna, plazovna sonda in snežna lopata,
- mobilni telefon, komplet prve pomoči, baterijska svetilka,
- cepin, dereze.

UPORABLJAJTE KAKOVOSTNO OPREMO, S KATERO ZNATE RAVNATI!

NAJBOLJ NEVARNI DEJAVNIKI ZA NASTANEK PLAZOV:

- veliko novozapadlega snega,
- nagib pobočja med 30^0 in 50^0,
- gladka površina pobočja (trava, zemlja, skale),
- nenadna otoplitev,
- dodatna obremenitev snežne odeje z našo težo,
- lokalni nanosi snega, ki nastanejo zaradi močnega vetra.

DODATNE INFORMACIJE O SNEŽNIH RAZMERAH IN PLAZOVIH:

- http://www.arso.gov.si/vreme/
  (Agencija Republike Slovenije za okolje; vreme)

IZOBRAŽEVANJE:

- Dnevi varstva pred snežnimi plazovi (DVSP)
  (organizirani so vsako leto, navadno v mesecu januarju; preverite na: www.grzs.si)